

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-

o. 305. — Štev. 305.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 31, 1935. — TOREK, 31. DECEMBRA, 1935

Volume XLIII. — Letnik

LAHI SE PRIPRAVLJAJO NA DOLGOTRAJNO VOJNO Kraljeva rodbina nastopa proti Mussoliniju

NAPOVEDUJE ROOSEVELTOVO IZVOLITEV

Thomas bi stavil, da bo Roosevelt izvoljen. — Hoover in Borah ne bosta nominirana za kandidata.

UTICA, N. Y., 30. dec. — Socialistični voditelj Norman Thomas, ki se je vdeležil konvencije radikalnih socialistov, je rekel, da je prepričan, da bo predsednik Roosevelt prihodnje leto zopet izvoljen, četudi ne z veliko večino.

“Stavil bi 7 proti 4, da bo Roosevelt izvoljen,” je rekel Thomas. Kot pravi Thomas, republikanci ne bodo niti Hooverja, niti Boraha postavili za predsedniškega kandidata, temveč se bodo na narodni konvenciji zedinili za kompromisnega kandidata, kot je guverner Landon, senator Vandenberg ali pa Knox. Ravno tako bo tudi New Deal, ne glede na to, katera stranka bo prevzela vlado, šel svojo pot dalje, kajti politike zadnjih let ne bo mogoče zavreči in premeniti.

Thomas pričakuje, da Zdržene države vojno ali pa novo, še hušajo depresijo. Po njegovem mnenju abesinsko-italijanska vojna ni taka nevarnost za evropski in svetovni mir, kot je Hitler in Japonska. Napad od ene izmed teh dveh strani bi neizogibno vodil v svetovno klanje.

POTRES V NEMČIJI

KARLSRUHE, Nemčija, 30. decembra. — Po celi Badenski so občutili dva potresna sunka in posebno v Karlsruhe, kjer je bilo mogoče videti, kako so se poslopja majala. Navzlic temu pa na poslopjih ni bilo nikake škode.

Ista dva sunka so ljudje čutili v državi Wuerttemberg. Središče potresa je bilo najbrže v okolici Rastatta v dolini Rene.

KOKOŠI PRENAŠALE JAJCA

ROTHENBACH, Nemčija, 30. decembra. — Osem nemških kmetov iz Rothenbacha ob holandski meji je bilo obsojenih na pet mesecev zapor, ker so prevažali svoje kokoši čez mejo.

Kmetje, katerih posestva se nahajajo na obeh straneh meje, so prišli na misel, da krmiti svoje kokoši na holandski strani, ker je krma na Holandskem cenejša, nato pa so jih prignali zopet čez mejo, da so legle jajca v Nemčiji, kjer so jajca dražja kot na Holandskem.

To podjetnost pa so zapazili carinski uradniki, toda šele potem, ko je bilo na ta način prenešenih čez mejo v Nemčijo 2.000.000 jajc, ne da bi bila za nje plačana carina.

HAUPTMANNA JE ZAPUSTILA SAMOZAVEST

Hauptmannovi železni živci popuščajo. — “Nekaj je treba storiti,” govori Hauptmann.

TRENTON, N. J., 30. dec. — Hauptmannovi železni živci so pričeli popuščati, ko se bližal dan, ko bo sodišče razpravljalo o njegovi prošnji za pomilostenje.

Sodišče se je sicer danes sestalo, da razpravlja o prošnji za pomilostenje črnca Romaina Johnsona, ki ima zaradi umora žene nekega farmerja umreti na električnem stolu še pred Hauptmannom.

“Nekaj je treba storiti,” ne prestando ponavlja Hauptmann. Odkar je Lindbergh s svojo družino odpotoval v Evropo, hodi po svoji celici in venomer kadci cigarete. “Čas poteka; naglo poteka.”

Hauptmann ima umreti v tednu, ki se prične s 13. januarjem. Njegovi pazniki, ki opazujejo premembo njegovih živcev, so mnenja, da bo povedal, kar mu je znano o odvedbi Lindberghovega otroka.

Guverner Harold G. Hoffman je naročil kazniškemu ravnatelju, da ga takoj obvesti, ako bi Hauptmann izrazil željo, da hoče kaj pojasniti.

Hauptmannovo duševno razpoloženje zadnjih dni povzroča velike skrbi njegovim zagovornikom, četudi zagovornika Fisher in Rosecrans zatrjujejo, da Hauptmann trdno prenaša svojo usodo. Hauptmann je zadnje dni izgubil na svoji teži 7 funtov, je nenavadno bled in že nad en teden ne spi več na dan kot nekaj ur.

“O tem še nismo razpravljali, da bi staviili prošnjo za zdravniško preiskavo njegovega duševnega stanja,” je rekel Rosecrans. “Sodišče pa ima pravico določiti zdravnike, da ga preiščejo, ako je potrebno.”

Hauptmannovi zagovorniki upajo, da bo pomilostilno sodišče prebrnilo Hauptmannovo smrtno kazen v dosmrtno ječo. Poeg tega pa je tudi Rosecrans rekel, da zagovorniki se niso ničesar sklenili, kaj nameravajo storiti, ako sodišče Hauptmannovo prošnjo zavrne.

Pri današnjem zasedanju so sodišče v prvi vrsti razpravljalo o prošnji Johnsona, glede Hauptmannove prošnje pa bo najbrže določilo samo dan in kraj za razpravo. Mogoče bo sodišče sklenilo, da bo razpravljalo o Hauptmannovi prošnji v kaznišnici, kakor priporoča guverner Hoffman.

V Flemingtonu je v nedeljo umrl 65 let stari Liscom C. Case, ki je bil porotnik v Hauptmannovem procesu.

Naročite se na “Glas Naroda” največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

OGNJENIK SE NE ZMENI ZA BOMBE

Navzlic bombardiranju lava še vedno teče. — Vulkan je pričel bruhati z novo silo.

HONOLULU, Havaj, 29. dec. Ne meneč se za 20 velikih bomb, katere so vrgli vojaški letalci na tok lave, ki se vali iz žrela Mauna Loa, lava nadaljuje svojo pot skozi smrekove gozdove po 150 do 200 čevljev na uro v smeri proti Hilo z 20.000 prebivalci.

Ognjena reka je dospela do sedla med Mauna Loa in Mauna Kea in se nahaja samo še tri milje od rezervarja, ki zalaga Hilo z vodo. Do Hilo je še 18 milj in bo na svojem potu še zadela na velike ovire, tako da mesta ne bo še dosegla v petih mesecih. Največja nevarnost za mesto pa je, ako lava uniči rezervar.

Letalci so metali bombe iz višine 4000 do 5000 čevljev in bombe so zadele tok lave 40 odstotkov. Navzlic temu pa lava svojega toka še ni premenila. Oblasti se do sedaj še niso odločile, ako bodo še enkrat ponovili bombardiranje.

Lava ima vročino 2000 stopinj Fahrenheita, vsled česar zgori vse, kar ji pride na pot. Koliko časa bo vulkan bruhal lavo, ni mogoče dognati. Leta 1852 je neprestano bruhal pet mesecev, leta 1855 pa celo 16 mesecev in lava je dospela do Hilo na 5 milj. Leta 1881 pa se je lava približala mestu na eno miljo in kot pravi ljudska pripovedka, se je vstavila še tedaj, ko je princesa Rut prosila vulkanskega boga Pele, da se potolaži v svoji jezi.

TELOVADKINJA PREMENILA SPOL

PRAGA, Češkoslovaška, 29. dec. — Zdenka Koubkova, ki je stara 24 let in živa kot telovadka velik sloves, je premenila svoj spol in sedaj dela kot moški.

Malopred Božičem je bila operirana in je takoj po ozdravljenju oblastim naznanila svojo premembo ter obenem svoje ime slečna (gospica) Zdenka Koubkova premenila v pan (gospod) Zdenek Koubek.

Tudi na svoje delo se je novopan Koubek vrnil v moški obleki. Vojaške oblasti sedaj razmišljajo, ako bi pana Koubeka tudi poklicale k vojakom. Koubkova je lansko leto pri olimpijskih igrah v Londonu v tekanju na razdaljo 800 metrov dosegla rekord.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vreden je 50 centov.

POMANJKANJE VOJAŠKIH LETALIŠČ

Manevri na jugu so dokazali, da je premalo letališč za koncentracijo aeroplanov. — Vojaško poveljstvo bo zahtevalo izboljšanje.

WASHINGTON, D. C., 30. dec. — Zadnji manevri ameriške zračne sile v Floridi so pokazali, da je ta koničasti konec Združenih držav izpostavljen sovražnemu napadu in da obramba ni zadostna, ne toliko zaradi premajhnega števila aeroplanov, kot zaradi pomanjkanja letališč za koncentracijo aeroplanov. V Floridi ni letališča, kjer bi se moglo zbrati 1000 aeroplanov in bi bili v 24 urah pripravljeni za operacije.

Pomanjkanje aeroplanov bo pomagano v prihodnjih mesecih, ko bo vojaško poveljstvo prejelo 500 aeroplanov, ki bodo popolnejši kot aeroplani katerekoli druge države na svetu. Višek svoje vrednosti pa morejo doseči aeroplani šele, kadar bodo zgrajena potrebna letališča na strateških točkah dežele.

Novi šef generalnega štaba, general Malin Craig, priporoča, da dobi armada prihodnjih šest let po 800 aeroplanov na leto.

Ni pa samo potrebno, da ima armada dovolj aeroplanov in dovolj letališč, temveč mora biti cela zračna služba organizirana tako, da zračna sila dobiva vse potrebne zaloge in zanesljiva vremenska poročila. Z ozirom na to stoji armadno poveljstvo pred novim velikim problemom, ki ga bo treba v bližnji bodočnosti rešiti.

STAVKA PROTI CALLESU

MEXICO CITY, Mehika, 30. decembra. — Federacija električnih delavcev je že drugič sklenila, da razglasi stavko 18. januarja, ako do tedaj bivši “železni mož” Mehike, general Plutarco Elias Calles, ne odstopuje iz dežele.

Prejšnji sklep za stavko je bil opuščen na posredovanje predsednika Lazara Cardenas. Odbor delavske federacije je sicer skušal pregovoriti federacijo električarjev, da prekliche svoj sklep, toda so prošnjo zavrnili, zatrjujoč, da je njihova federacija neodvisna od drugih.

Ko se je podal voditelj upornikov Jesus Maria Suarez, se je država Sonora pomirila. Suarez se je sam predal vojaškemu poveljniku v Hermosillo, rekoč:

“Odkar je senat odstavil guvernerja Ramona Ramosa, je za mene brezpomembno, da bi nadaljeval svoje delo.”

Zaradi postavnega praznika “Novoletnega dne” ne izide jutri “Glas Naroda”. Prihodnja številka izide v četrtek, dne 2. jan.

Uprava.

AVSTRIJCI KRITIZIRAJO ITALIJANE

Časopisje sme poročati o dezerterjih iz Tirolske. — Škof je priporočal darila revežem, mesto prispevka za vojno.

DUNAJ, Avstrija, 30. dec. — V Avstriji se kaže vedno večja prememba v zunanji politiki, zlasti kar se tiče vsebine v avstrijskih časopisih glede Italije.

Časopisom po deželi je dovoljeno — dunajskim časopisom ta pravica ni dovoljena — da obširno pišejo o trpljenju južnih Tirolcev pod italijansko vlado. Tako so smeli časopisi poročati, da je iz južne Tirolske pobegnilo čez mejo v Nemčijo 1500 mladih Tirolcev, v Avstrijo pa 150, da niso bili poslani v Afriko v vojno proti Abesincem. Isto časopisje tudi poroča, da so sorodniki dezerterjev izpostavljeni preganjanju italijanske vlade, ki jim zapira trgovine in zaplenja premoženje.

Da je mnogo več dezerterjev pobegnilo v Nemčijo kot pa v Avstrijo, je vzrok v tem, ker so se bali, da bi jih Avstrija zaradi svojega prijateljstva do Italije izročila Italiji.

Medtem ko do sedaj avstrijsko časopisje ni smelo poročati, da je bil kak bel italijanski vojak ranjen, temveč samo afriški domačini, smejo sedaj tudi pisati, da padajo na bojišču tudi italijanski vojaki iz Italije.

Pred nekaj dnevi je smel celo dunajski list “Wiener Weltblatt” priobčiti ostro kritiko o italijanskih oblastih ker so postavile škofa v Brixenu pod vojaško stražo, ker je proti naročilu svojih predstojnikov izdal na duhovnike svoje škofije pastirski list, v katerem jim naroča, da naj priporočajo svojim vernikom, da naj ne oddajajo poročnih prstanov in zlatnine za vojno proti Abesiniji, temveč da naj mesto tega darujejo za reveže, ki bodo prvi občutili vso težo sankcij.

ROOSEVELTOV VENEC NA WILSONOVEM GROBU

WASHINGTON, D. C., 29. dec. — Med mnogimi drugimi je bil položen na grob predsednika Wilsona tudi venec predsednika Roosevelta v spomin na Wilsonov 79. rojstni dan.

NA SEVERNI ABESINSKI FRONTI JE ZBRANIH 400.000 ABESINCEV, KI BODO VKRATKEM UDARILI

LEOPOLDOVO TAJNO POSLANSTVO
Belgijski kralj Leopold je došel v London, da sporoči par izredno važnih zadev angleškemu kralju. Informacije je dobil od svojega svaka italijanskega prestolonaslednika Umberta. Tako važne so, da jih niso zaupali nobenemu diplomatu.

Umberto je izdal kralju Leopoldu tajnosti brez dovoljenja fašistične vlade. Rečeno je, da se nahaja Italija v obupnem položaju ter da nasprotstvo med italijansko kraljevo družino in ministrskim predsednikom Mussolinijem od dne do dne narašča.

Kralju zvesti Italijani bodo skušali ob prvi ugodni priliki odstaviti Mussolinija oziroma ga prisiliti, da temeljito izpremenil svojo politiko.

PRIPRAVE NA DOLGOTRAJNO VOJNO

Mussolini je mnenja, da bo vojna še dolgo trajala. Vsled tega je ustanovil novo industrijsko organizacijo, ki bo kontrolirala vse italijansko gospodarstvo. V novi organizaciji bo zastopanih dvaindvajset korporacij. Prva seja bo dne 29. februarja.

Na včerajšnji kabinetski seji je povedal Mussolini svojim ministrom, da je bilo vsekakor potrebno ustaviti nadaljno prodiranje v Abesiniji. Osvojeno ozemlje je treba organizirati ter napraviti prostor za več stotisoč italijanskih vojakov, ki bodo v kratkem poslani v Vzhodno Afriko.

— Italija se je lotila ogromne naloge, — je dejal Mussolini, — ter ne sme odnehati, dokler je ne reši. Cesar nismo dosegli v tekočem letu, bomo dosegli v prihodnjih letih.

PRED ODLOČILNO BITKO

Abesinci bodo še ta teden uvedli na severni fronti veliko ofenzivo. Tri močne italijanske armade se pomikajo proti Makale, najbolj južni točki italijanske severne fronte. V bližini tega mesta se bo vršila velika bitka, ki bo najbrž odločila usodo italijansko-abesinske vojne.

Na severni fronti bo pod petimi poveljniki koncentriranih štiristotisoč abesinskih vojakov.

Cesar Haile Selassie, čigar glavni stan je v Desse, je dal poveljnikom dovoljenje za napad.

Na južni fronti stoji nasproti generalu Grazianu dvestotisoč Abesincev pod poveljstvom rasa Desta Demptu.

Navzlic obsežni mobilizaciji abesinske rezerve nikakor niso izčrpane. Dežela prav lahko pošlje na bojišče nadaljnjih 1.500.000 vojakov.

ANTANTA PROTI AVSTRIJSKI MONARHIJI

Iz diplomatskih krogov prihajajo poročila, da je turški zunanji minister Tefik Ruždi Aras, ki se je ustavil na Dunaju in je imel dolg razgovor z avstrijskim zunanjim ministrom baronom Egonom Berger-Waldeneggom, rekel, da dela balkanski zvezi morebitna obnove avstrijske monarhije velike skrbi.

Uradno poročilo sicer pravi, da se je Tefik Ruždi Aras razgovarjal z avstrijskim zunanjim ministrom o mednarodnem položaju, toda nekateri diplomati zatrjujejo, da vedo, da se države balkanske zveze boje, da bo nadvojvoda Oton poklican iz izgnanstva in da bo zasedel avstrijski prestol.

Mala antanta je že ponovno izjavila, da ne dovoli obnove avstrijske monarhije, sedaj pa je v tem oziru pojasnila svoje stališče tudi balkanska zveza.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

L. Beneš, Treas.

FEDOR

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays	
in celo leto vsakega dne	\$7.00
in celo leto vsakega dne	\$7.00
in celo leto vsakega dne	\$7.00
in celo leto vsakega dne	\$7.00
in celo leto vsakega dne	\$7.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov. Zbiranje bres podpisov in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-2874

PO ČEM HREPENE LAHI?

Ves italijansko-abesinski spor, ki ograža mir vsega sveta, ima v prvi vrsti gospodarsko ozadje.

Italijane skomina po pravičnih zemeljskih zakladih, ki jih ima Abesinija in o katerih govore poznavalec te dežele.

Treba je le energične podjetnosti in modernih strojev, da postane ta dežela ne samo v podobi, temveč tudi dejansko zlata jama.

Tekne okrog koncesij v Abesiniji, ki smo jim bili priče v zadnjih mesecih, samo potrjujejo te govorice, ker si jih drugače pa ne bi mogli razlagati.

Seveda visijo vse te transakcije za sedaj v zraku, dokler ne vemo, kako se bo končala vojna v Abesiniji.

Za primer, da bi zmagali, Italijani nikakor niso voljni priznati koncesije, ki jih je neguš podelil v tem času inostranim podjetnikom.

Italija sama se trudi, da bi preiskala v ozemljih, ki jih je doslej zasedla, možnosti za bodoče izkoriščanje naravnih zakladov.

Zlate rudnike so poznali v teh krajih že za časa faraonov, v delih Eritreje, ki meji na Etiopijo, so nekateri zlati rudniki do današnjega dne v obratu.

Največji podjetji te vrste sta v Hamasjenu in med Toratom ter Barentujem. Zlato nahajališče, ki so ga doslej le malo izkoriščali in ki obeta mnogo, pa leži še pri Garavagli, tik ob abesinsko-eritrejski meji na pobočju milje dolgega griča, ki nosi značilno ime "Zlati grič".

Cela armada italijanskih inženirjev in delavcev pripravljata ta čas v zasedeni Abesiniji vse potrebno za bodoče pridobivanje zlata in drugih rud na veliko.

Italijani so sedaj, deloma pod vplivom sankeij, začeli tudi natančnejše preiskovati svojo kolonialno posest ob Rdečem morju in tako poročajo baš te dni, da iščejo na otokih Dahalaške skupine, ki leži pred Masauo, petroleja.

Ti otoki so bili nekdaj zbirališče lovcev na bisere, ki jim je pa japonska trgovina z umetnimi biseri vzela možnost za službo.

Že dolgo so menili, da eksistirajo na teh otokih in v njihovi okolici petrolejska ležišča, o čemer je po novejših raziskavanjih le nadaljevanje tiste velike petrolejske žile, ki sega od Rdečega morja do Perziškega zaliva.

Na otoku Ras Sole so prav te dni pričeli vrtati v zemljo in pričakujejo, da se bo to delo končalo z najdbo močnega petrolejskega vreleca.

Od Rdečega morja hočejo do Dankalske puščave, ki leži nižje nego morska gladina napraviti prekop, ki bi vsa to puščavo spravil pod vodo. Ta načrt bi nikakor ne bil neizvedljiv, imeli bi pa velike gospodarske, klimatske, politične in vojaške posledice. Pred vsem bi imeli Italijani potem udobno pot do province Tigre, ki so jo zasedli.

Kolikor so stvar doslej pogledali od blizu, pa kaže, da bi zgradba dovodnega prekopa iz Rdečega morja in ostala dela zahtevala nekako tri leta. Nadaljni dve leti bi trajalo, preden bi morska voda napolnila Dankalsko puščavo.

Kako vidimo, se bavi Italija z velikopoteznimi načrti, ki so preračunani na daljšo dobo in ki pred vsem z vso gotovostjo predstavljajo, da bo njena sedanja akcija v črnem cesarstvu končala s popolnim uspehom.

Da-li ni ta račun malo preveč optimističen, nam bodo pokazali že bližnji meseci.

Iz Slovenije.

6 LET TEŽKE JEČE

LJUBLJANA, 17. dec. — Škofjeloški mestni redar 30-letni, v Podulaki pri Velikih Laščah rojeni Alojzij Žužek, je stal danes pred malim kazenskim senatom. Državni tožilec dr. Lučovnik ga je obtožil zločina uboja, ker je letos 8. novembra ponoči v Škofji Loki s pendrekom pretepal 27-letnega cigana Leonharda Rajnharta, ki je brez zavesti obležal na tleh, dobil živčni šok in naposled zaradi otrpenja srca umrl. Obtožnica opisuje, kako je stražnik Žužek ponoči v gostilni poiskal cigana, ga tepel v veži na dvorišču in pred mnogimi pričami naposled na cesti. Tudi pričam je grozil, da jih bo pretepel.

Obtožence se je činično zagovarjal. Ko ga je predsednik vprašal, če prizna, da je cigana pretepal, je odvrnil: Seveda sem ga. Ko ga je predsednik vprašal, kolikokrat ga je udaril, je rekel, da se ne ve spominjati. Tudi tega se ne spominja, da je mučen mladenič klical svojega očeta na pomoč in da je ta stražnika milo prosil, naj fanta pusti, ker ima slabo srce. Dalje tudi ne ve, zakaj je udaril 15-letno sestro pokojnega Leonharda. Sploh ne ve, kako se je vse zgodilo. Ko je predsednik pripomnil, da je tudi sodnikom znano, da cigani niso nasilni, je vzkliznil: Seveda so, in še kako!

Med preiskavo so zaslišali mnogo prič strašnega dogodka. Na razpravi so zaslišali še enkrat samo tri glavne priče. Ena priča je dejala, da je stražnik cigana najmanj 20krat udaril po hrbtu. Drugi očividci je pripovedoval, kako so ljudje prinašali vodo, da bi zdrumili nezvestnega mladeniča. Tudi stražnik je prinesel vodo in jo je revežu zlil na vrat. Vse priče so odločno zanikale, da bi se bil mladenič stražniku upiral ali da bi se ga bil celo dotaknil. Priča je tudi oče ubitega. Pripovedoval je ves razburjen, kako je mučen sin zaklical: "Tata! Tata!" Stražnika je oče milo prosil, naj sina pusti in pripovedoval mu je, da ima slabo srce. Stražnik je očeta udaril po licu. Nekemu delavcu, ki je skušal posredovati, je stražnik zagrozil: "Marš, bom še tebe!" Ko je svoji žrtvi vlil vodo za vrat, je rekel: "Tako morate napraviti s ciganom!"

Senat je po kratkem posvetoivanju obsodil Alojzija Žužka na 6 let robije ter trajno izgubo javne službe in častnih pravic.

DR. TOMAŽ ROMIH
UMRL

NOVO MESTO, 16. dec. — Kakor Brežice, kjer je umrl nekdanji šolski upravitelj in

mestni župan g. Ignacij Supan, tako je tudi Krško izgubilo odličnega vzgojitelja in nesebičnega rodoljuba in javnega delavca. V dolenski metropoli je včeraj pri svojem sinu, sodniku okrožnega sodišča Božidaru Romihu za vedno zatisnil oči dr. Tomaž Romih, upokojeni ravnatelj krške meščanske šole.

SMRT POD VLAKOM

LJUBLJANA, 16. dec. — Ne daleč od Karlovskega mostu, kjer je pred dnevi neki neznanec skočil v Gruherjev prekop, je prišlo snoči na železniškem prelazu na Hradskega cesti pod Golovcem do novega, še vse strahotnega samomora. Pod lokomotivo tovornega vlaka, ki odhaja ob 9.02 z dolenskega proti glavni kolodvoru se je vrgel 43-letni bivši železniški uradnik, zdaj banovinski zvanik Alojzij Križman. Kmalu potem, ko je vlak pasiral prelaz, je nekdo s Hradskega ceste našel na progi razmesarjeno truplo in o stvari obvestil železniškega čuvaja, nakar so iz stražnice na Dolenski cesti poklicali policijsko komisijo.

Vlak je nesrečnika prerezal na dveje in mu iztrgal srce, praga pa je bila vsa okrvavljena. Pokojni Križman je bil od Sv. Antona pri Kopru v Istri doma, bil je oženjen in oče treh otrok. Že dalj časa je živel ločeno od družine.

ROPARJA IN TATU
JE VJEL

KAMNIK, 14. dec. — Kamniški nadstražnik g. Pogačar je na svojem obhodu po mestu ustavil te dni dva mlada moška, ki sta se mu zdeli sumljiva. Ko ju je povprašal po listinah, se je kmalu izkazalo, da sta oba nevarna prijatelja tuje lastnine, ki ju policija išče že več let. Eden je brezposelni samski rudar Klum Ivan iz Kočevja. Je predkaznovan in je bil zasledovan po policijskem dnevniku iz leta 1934 zaradi tatvine 1570 Din. Drugi aretiranec je pa Korošec Alojzij z Bleda, star 29 let, brezposelni mizarski pomočnik, ki je zasledovan zaradi roparskega napada v letu 1932. Oba nevarna zmoviža sta bila aretirana in prepeljana v sodne zapore.

Rojaki v Kanadi! Seznanite se s Slovensko-Amerikanskim Koledarjem.

Že 42 let izhaja. — Gotovo je vreden 50 centov.

ZAHVALA

Za veliko dolžnost smatram, da se iskreno zahvalim vsem dobrim ljudem, ki so me tolažili in mi pomagali v težkih urah, ko se je posvajal in za vedno poslovil od tega sveta moj soprog —

Gilbert Potrato

Najlepša hvala vsem, ki so ga obiskali ob nrtvaškem odru in ga spremlili na pokopališče.

Posebno hvalo naj sprejmejo sledeči: moja sestra, družina Kovč, družina Kosak, družina Deržar, družina Benedik, družina Turenšek, družina Škrajnar, družina Padar, družina Gross, Miss Mildred O'Connor, Miss Fany Stupica, Miss Mimi Arko, Mr. Rado Vauptič, Mr. Fred Kure, družina Žagar, Mr. Joe Lupsha, Mr. Fr. Lovšin, Mr. Mike Urek, Mr. Ignac Hude, družina Merčun, družina Pirnat, družina Jurkas, Mrs. Lev. Mrs. Deschner, Mrs. Geluk, Miss Bertha Gelihbart, Mr. Agricij Jerman, Mr. John Grill in Mr. Victor Gačnik.

Uverjeni bodite, da Vas s sinom ne bova nikdar pozabila.

ANICA POTRATO in sin JOŽE

North Bergen, N. J., 30. decembra 1935

ZIVI MRTVECI

Skupina francoskih zločincev, ki so obsojeni na dosmrtno ječo na Hudičevem otoku. Zvezani z verigami gredo na parnik, ki jih bo odvedel v kazensko kolonijo.

Dopisi.

Fly Creek, N. Y.

Letino smo imeli precej dobro, izvzemši krompir in jabolka, ki so precej slabo obrodila. Ko se pa večina farmerjev peča z govedo in kokošjo rejo, smo letos na boljsem kot lan-ko leto, ker dobimo več za mleko in za jajca. Jesen smo imeli ugodno, da smo pospravili pridelek pod streho. Zina se pričena precej huda, snega še ni dosti, a mraza je dosti.

Veseli bomo, kadar zopet odide, ker se raje ukvarjamo na njivi z delom kot za pečo s pokarmen.

Omeniti želim, da smo se oglasili v tiskarni Glas Naroda, ko smo šli na pogreb prijatelja Jančeta Majdiča. Kar ostrmeli smo, ko nam je urednik razkazoval stroje, s katerimi se tiska list "Glas Naroda". Zanimivo je bilo opazovati stroj, ki izliva in vliva črke in stroj, ki list tiska. Priznavam, da se izplača ogledati si tako urejeno delavnico. Ostali bi se dali, da se nismo bali poti. Po ledeni cesti 280 milj. je precej dolga vožnja. Mrs. Miklavžina in Mrs. Selan sta hoteli videti Zgagatov "šop", zato smo se ustavili. Zahvalimo se črkostavcu, ki je vsakemu dal vlito vrsto v spomin.

Želimo vam srečno novo leto in napredek v letu 1936.

Obenem pozdravljam po širni Ameriki vse znanee in prijatelje in jim voščim veselo novo leto.

Frank Trinkaus.

LISTNICA UREDNIŠTVA

P. K., Val d'Or, Kanada. — Za "pragmatično sankeijo" nimamo nobenega drugega slovenskega izraza.

"Kralj" se imenuje v francoskem "roi". Turški vladarji so se imenovali "sultani". Prekoceceanski kabel ne služi samo za brzojav pač pa tudi za telefon. Beseda "telefon" je grškega izvora. "Tele" pomeni "daljavo", "fono" pa glas.

S tiskanjem take knjige bi bilo preveč stroškov. Vsaka stran bi veljala najmanj pet delarjev. Dvomimo, da bi se vam izplačalo.

Gowanda, N. Y., — Dopis je dospel prepozno.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR DRŽAVAH.

Peter Zgaga

Novo leto — stara pesem.

O italijanskem kralju Viktorju Emanuelu se le redkokdaj kaj sliši. Mussolini ga je posnil povsem v ozadje.

Od časa do časa se pa vendarle oglasi. Naprimer zadnjič kot je žrtvoval svoj poročni prstan domovini na oltar.

Pri tisti priliki ga je vprašal neki časnikar:

— Kaj mislite o položaju veličanstvo?

— Prav dobro kaže, prav dobro.

— Kako se bo končala vojna v Afriki? — je hotel vedeti časnikar.

— Če bomo zmagali, bom jaz vladar Abesinije.

— In če bi Italijanom slučajno ne bila sreča mila?

— Če bomo poraženi, bom pa po dolgem času zopet enkrat italijanski kralj, — je odvrnil Viktor Emanuel.

Danes je zadnji dan leta. Drevo b o Silvestrov večer. Opolnoči bomo delali zaobljube.

Ta bo rekel, da ne bo več pil, drugi se bo kaj odpovedal, tretji se bo odrekel tej ali oni stvari.

Zaobljube se bodo držali par dni ali kvečjemu par tednov. Potem bo pa spet vse v starem teku.

Človek je pač suženj razvada, ki že niso več razvade, pač pa skoro absolutna potreba.

Kadarkoli so čitatelji nezadovoljni z vsebino moje kolone, morajo vedeti, da mi je manjkalo časa vina, cigaret ali pa obojega.

Prav rad priznavam, da se to večkrat zgodi.

Zdaj bodo pa spet veselice prav do pepelnice srede. Pa še po pepelnici sredi bo katera. Za sveti zakon ni posebne navdušenja. Sempatam se še kakšen splaši, pa je zveza kmalu zrahljana.

Trditve, da se dva lahko preživljata z istim denarjem kakor en sam, ni bila nikdar prav posebno resnična, danes pa sploh ne drži. Danes je še za enega samega človeka premalo.

Vsaka diktatura je odvrtna, najhujša pa je tista, ki dela pod krinko svobode.

"Ljubo dete, mislim, da si že prevelika, da bi se igrala s fantki," je rekla stara teta desetletni nečakinji.

"O ne, čim večja postajam, tem rajši jih imam."

Prvi poslanec: — Poslušajte, gospod tovariši, vas nisem še nikdar videl, da bi v parlamentu odprli usta.

Drugi poslanec: — To se čudim, jaz vendar vselej zeham, kadar vi govorite!

Ženska pravi: — Mož je vselej nezvest, tudi kadar je zvest. Žena je vselej zvesta, tudi kadar je nezvesta.

Parnik se je razbil in na osamljenem plavajočem stožcu so se znašli Anglež, Irec in Škot.

Zmračilo se je in še od vikoder nobene pomoči.

Tedaj je Irec pokleknil ter tiho molil. Anglež je iz spostovanja do pobožnosti Irec snel klobuk.

Škot pa, misleč da bo Anglež s klobukom v roki pobiral prostovoljni prispevke, se je pognal v morske valove in utonil.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgoletne skušnje vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najkrajšem času, in kar je glavno, na najmanjši strošek.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in samostavljamo vam, da dosti poceni in udobno potujete.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.15	Din. 200	\$ 18.20	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$11.75	Din. 500	\$ 87.50	Lir 1000
\$23.50	Din. 1000	\$174.00	Lir 2000
\$47.00	Din. 2000	\$348.00	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot sgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.—	morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	"	\$10.50
\$15.—	"	\$15.—
\$20.—	"	\$21.—
\$40.—	"	\$41.25
\$50.—	"	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FEDOR IVANOV:

PRVI SKOK S PADALOM

V kabinico sem zlezal s strahom — povem to odkrito in kdor se spomni na svoj prvi polet, me bo razumel. Privezali so me, toda navzlic temu sem se oprijel z rokami kabinice. Odlepili smo se. Letimo. Vedno višje. Zeleni gozd, nerazorana polja, v sredini velika žolta plesa letališča. V višini 600 metrov se ljudje ne vidijo več. Počutim se sijajno. Opazujem zemljo. Aeroplanček je majhken. Metljav. Letimo, letimo, naenkrat pa pademo več metrov. No, si mislim, padamo. Pilot pa tega ne opazi.

Čez nekaj dni smo skakali. Bil je krasen sončen dan. Zopet se peljemo na letališče. Resni in mirni obrazi. Nihče ne pokaže, da je razburjen. Toda vsak ve, da je za umik že prepozno. Vsi smo že bili pred letalniško komisijo.

Prvi je zlezal v kabinico komisar. Skočil je s padalom mirno in lahko. Potem sem bil na vrsti jaz. Letalo že poznam. Stopim naprej. Zdravnik mi potiplje žilo. Poveljnik se prepriča, ali ni jermenje preveč zahtegneno. Če bi bilo, se mora popustiti, ker bi se utegnulo sicer pretrgati a poleg tega — težko bo izpuliti obroč. Pregleda še gumijevko, ki jo imam na roki. Le-ta je z drugim koncem pritrjena k obroču. Če bi skakalec začetnik izgubil ravnotežje, bi samo zamahnil z roko — v zraku človek nehoti maha z rokami, posebno začetnik — in padalo bi se samo odprlo.

V kabinici sem sedel udobneje, istegnil noge in mahal z roko tovarišem, opazujočim polet. Ko so jasni obrazi izginili mi je upadel tudi pogum. Ogleđujem letališče pod seboj. Vidim črno liso — to so naši dečki. Nedaleč jasno belo, ogromno platno v obliki črke T. To je kraj, kjer naj se s pustim na tla. Belo platno vidim zelo dobro. Zdi se, da leži sredi letališča še ne skopneli sneg. Od bližajočega se skoka s padalom je odvrnilo moje misli še nekaj. Zagledal sem Moskvo.

Pogled na Moskvo me je tako prevzel, da sem pozabil, kaj me čaka. Ko sem — seveda že na tleh — povedal to instruktorju, je vpričo vseh ponovil moje pripovedovanje in prosil, naj si vzamejo vsi to za zgled.

Iz teh misli me je zdrnil še le nenadoma ustavljeni motor. Aeroplan je štel tiho, brez motorja. Spomnil sem se, kaj to pomeni. Stisnil sem pesti, zmečkal sem v njih razburjenje. Vstal sem. Padalo leži na hrbtu kakor nahrbtnik. Prsni jermen je napet. Gumijevka v roki. Gotovo. Zlezem na krilo. Držim se. Roke primrzajo h kabinici, kakor bi bile namazane s klemom. Prvič v tem času mi šine v glavo misel: A kaj če bi — odpovedal skok? Samo korak pa bom zopet v kabinici. Lahko rečem, da je srce začelo

delati neumnosti. Utripanje srca ni bilo v redu. Toda ne! Stopiti korak nazaj v kabinico je še težje. Potrebna je še večja sila volje, če bi se hotel vrniti in ne skočiti s padalom. Ne! Iz kabinice pogleda pilot instruktor Kaminski. Ne vem, kaj je zapisano na mojem obrazu. Kaminski — zdi se — ni opazil ničesar (noče opaziti). Lahno je sklonil glavo, kakor da je zagledal znanca in se mu poklonil. Vem, kaj pomeni to. Moja leva noga stoji na krilu, desna je v železnem obroču. Čudovit občutek. Nekoliko je podoben tistemu, kar čuti kopanje nevarjeni človek, ko je zlezal na stolp in hoče skočiti v zeleno jesensko vodo.

Se zdaj se spominjam z največjo naslodo tistih trenutkov. Kaj more biti prijetnejšega za človeka od spomina na zmago nad lastno strahopetnostjo?

Pokimal sem namesto odgovora Kaminskemu in skočil s glavo naprej iz letala. Sum in pisk mi je udaril v ušesa. Nič ne vidim. Proti navodilom sem zatisnil oči. Letim — zdi se mi, da je že minilo pet minut. Potegnili sem za obroč. Letim naprej — torej se ne bo odprlo. Toda čez tri in pol sekunde me je vrglo kvišku. Padanje pojema. Počasneje, počasneje. Ogromni senčnik padala zakriva letalo. Njegovo brnenje je nekje zgoraj. Gledam doli. Roke mi mahajo v pozdrav. Na tla se spuščam skoraj na istem kraju, kjer sem vstopil v letalo. Bliže, bliže. Ljudje postajajo vedno večji. Že vidim obraze. Smehljanje! Slišim glaso. Med njimi razločujem znane. Še bliže — in že stojim na tleh. Takoj namenoma padem. Skakač mora, čim doseže tla, previdno pasti, sicer ga vleče padalo naprej.

Prihite tovariši. — Nič posebnega, — jim pravim. — Zdi se samo, da je to strašno. Instruktor mi pomežikne: Dobro si se odrezal, fant. Zložim padalo. Zasačim se, kako teptam po zemlji; kar noče se mi verjeti, da je trdna in nepremična. Prvi hip se zdi, da padaš naprej skupaj z zemljo. Toda to je kmalu minilo.

To je torej vse o prvem skoku s padalom. Zlaj imam že osem skokov za seboj. Zlaj skačem iz letala povsem mirno. Ne zadostuje mi več višina 600 metrov. Postopoma jo zvišujem

in pripravljam se k poznemu odpiranju padala.

Vzgojili smo v sebi lastnosti resničnih skakačev — hladnokrvnost, pogum, iznajdljivost. Pri enem izmed zadnjih skokov se je zgodilo tole:

V zraku sem se zakavljal za tovariša in padala sva skupaj. Padali se še nista bili odprli. Prekopicalava sva se v zraku. Moj tovariš je končno odprl svoje padalo, jaz pa ga nisem mogel. Roke so se mi bile zapile v sosedovo telo in na noben način jih nisem mogel odtrgati. Zemlja je že blizu. Stisnjenih zob sem vendarle odtrgal roke in odprl padalo. Letiva skupaj — dvojce padal nad nama. Proti koncu te plovbe po zraku me vpraša tovariš:

— Kajti je pa prišlo na misel, Fedka, da si mi skočil na glavo?

Jaz pa njemu:

— Več, Vasja, že dolgo te nisem videl, pa se mi je zahotelo malo pokramljati s teboj.

KAKŠEN BO ČLOVEK LETAL 3000?

To zanimivo vprašanje so poskusili že rešiti, in sicer na osnovi proučevanja vseh pojavov in izprememb ljudskega organizma. V tem pogledu je zanimivo mnenje Američana dr. Aleša Hrdličke, ki pravi, da bo v letu 3000 človek ostal normalne višine, vendar pa bo imel ožje boko, znatno širša ramena in močnejši vrat. Imel bo okže dolge prste, veliko glavo, z ne navadno razčlenjenimi možgani. Krvni tlak bo večji. Glas bo znatno spremenjen: moški glas bo višji, bližji sopranu, ženski pa popolnoma otročji. Stavba okostja bo pri možu in ženi podobna. Zobje bodo zaradi racionalizirane hrane manjši redkejši. Zanimajal se bo tudi žolodec, čreva, jetra in žolč. Povečala pa se bodo pljuča, zvišal se bo utrip srea in dihanje. V celoti si je mogoče predstavljati človeka bodočnosti mnogo popolnejšega, kakor je danes.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

ZAROKE NA POSKUŠNJO — PRETEŽKA PREIZKUŠNJA

Zaroke na poskušnjo postajajo na Angleškem, kakor poročajo londonski listi, čedalje česče. Mlada človeka, ki se tako zaročita, se ne čutila več samo kot ljubezenski par, temveč kot prava zaročena — s pridržkom, da se nekega dne kot prijatelja in brez tragičnih prizorov razideja, če spoznata, da bi bila zakonska zveza med njima vendarle preveč tvegana.

Brez tragičnih prizorov torej — na, včasih pa se takšne zveze vendarle ne končujejo tako preprosto, kakor je bilo dogovorjeno nekoliko mesecev prej. Baš te dni je imela takšna zaroka na poskušnjo, ki se je končala s samomorom zaročenke, svoj epilog pred nekim londonskim sodiščem. 23-letna Peggy Marjorie Maddersova, hči ugledne londonske trgovske družine, se je zastrupila, ker se je njena zaroka s 26-letnim trgovskim potnikom Williamom Trolgo Maxwellom razdrla. Našli so jo umirajočo v njenem avtomobilu, s katerim se je pripeljala pred hišo svojega bivšega zaročenca.

„Za novo leto sva sklenila šestmesečno zaroko na poskušnjo,“ je pripovedoval Maxwell sodniku, „in sva tudi izmenjala zaročena prstana. A že po štirih mesecih sva spoznala, da nisva ustvarjena drug za drugega. Tako sva sporazumno sklenila, da se ločiva.“

„Ali je gospodična Maddersova zovoljo te ločitve zelo trpela?“ je vprašal sodnik.

„Jokala je krčevito in je bila videti skoraj histerična,“ je odgovoril Maxwell.

„Glavni vzrok, da sva se ločila, je bil ta, da mi je neprestano očitala tvojto netočnost pri sestankih.“ Marjoriejin oče pa je dejal, da bi bila njegova hči umrla s počenim srcem, če bi si ne bila vzela življenje s strupom. Brez Williama ni mogla živeti. Ta ji je sicer še po ločitvi pisal ačzna ljubezenska pisma. Sodba se je glasila na samomor v duševni zmedenosti, ki ga druge osebe niso bile krive. Sodnik je pa tudi izjavil, da zaroka na poskušnjo, ki postajajo naravnost znak našega časa, niso primerne za živce mnogih ljudi, ki ne znajo obzdati svojih čustev in strasti.

SMRTNA KOSA

V greensburški bolnišnici je umrl John Avsee, doma iz Dolga pri Stopičih na Dolenjskem. Zapušča ženo, šest sinov in pet hčera. — V isti bolnišnici je 21. decembra umrl Anton Jerina, star naseljencec in znani trgovec z mešanim blagom.

PUSTOLOVŠČINA V DŽUNGLI

V Cochinu, Južna Indija, je doživel neki Hindujeec pustolovščino, ki skoro spominja na izmišljeno storijo, pa je navzlic svoji neverjetnosti resnična.

Hindujeec je potoval skozi kanjirapilsko divjino. Ko je bil globoko sredi pragozda, je opazil, da koraka za njim tigr. Urno se je povzpela na bližnje drevo, tigr pa je ostala na tleh in strašno pihala. Tedaj je si siromaka prestrašila druga stvar: na debeli veji sosednjega drevesa je tičal medved, ki je godrnjaše stegal šape kvisku.

Mož je bil med dvema smrtnima nevarnostima. Preostalo

mu ni nič drugega, kakor odlomiti vejo. Z njo je jel udrihati po kosmatincu in dosegel, da je medved telebnil na zemljo. Medved je priletel na ravnost na tigr, ki je tako zasedila v medveda svoje ostre zobe. Kakšen je bil konec te tragedije v džungli, Hindujeec ne poroča. Morda ga ni niti doživel, kajti strah ga je tako prevzel, da se je zavedel šele takrat, ko je bil že med ljudmi.

PETROLEJSKI VRELEC SREDI MESTA

OKLAHOMA CITY, Okla., 27. decembra. — Blizu gover-

nerske palače in državnega kapitola so že navrtali drugi petrolejski vrelci, ki daje po 250 sodov petroleja na uro.

„GLAS NARODA pošiljamo v staro movino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.“

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

IGRE

ANTIGONE, Sofoklej, 60 strani 30
AZAZEL, trdo vez 1—

BENEŠKI TRGOVEČ. Igrokaz v 5. dejanju 50

Klasične igre najslavnejšega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovensko naš najboljši pesnik Oton Župančič.

CYRAN DE BERGERAC. Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 170

ČRNE MASKE

Spisal Leonid Andrej v. 32 str. Cena 35
Globoka ruska drama je podana v jako lepem slovenskem prevodu.

EDA, drama v 4. dejanjih 50

GOSPA Z MORJA, 5. dejanju 75

KAMELA SKOZI UHO ŠIVANKE. Veselo igra v 2. dejanjih. V igri nastopa 11 oseb 45

KREUTZERJEVA SONATA

Spisal L. N. Tolstoj, 136 strani. Cena 50
S čudovitim mojstrovstvom priklene Tolstoj v tem romanu bralca nase. Mukoma doživljamo prizor za prizorom, grozovitost za grozovitostjo do strašnega konca.

LJUBOSUMNOST

Spisal L. Novak, 45 strani. Cena 30
Dejanje te veseloigre je napeto in polno pristnega humorja. Scenerija je skromna, stevilo oseb nizko (6). Našim malim odrom, ki žele uspelega večera, knjižico toplo priporočamo.

LOKALNA ŽELEZNICA, 3. dejanju 50

LJUDSKI ODER:

5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 50

MAGDA. Spisal Aloiz Remec, 86 strani. Cena 45

Zaloga ubogega dekleta v dvajstih prizorih. „To je britka, globoka zgodba ženske, ki trpi, pada in odpuša in umira po krivdi moža.“

MARTA, SEMENJ V RICHMONDU, 4. dej. 30

MOGOČNI PRSTAN, Milčinski, 52 strani 35

NAMIŠLJENI BOLNIK. Moliere, 80 str. 50

OB VOJSKI. Igrokaz v štirih slikah 30

OPOROKA LUKOVKEGA GRAJŠČAKA

47 strani. Cena 30

Ta veselozna zvezek češkega pisatelja Vrhlickega je namenjena predvsem manjšim odrom.

PETROKOVE POSLEDNJE SANJE

Spisal Pavel Golja, 84 strani. Cena 40

Božična igra v štirih slikah, primerna za večje odre.

POTOPLJENI ZVON

Spisal Gerhart Hauptmann, 124 str. Cena 50

Dramatska bajka v petih dejanjih.

PEPELUH, narodna pravljica, 6. dejanju 72 str. 35

REVIZOR, 5. dejanju, trdo vezano 75

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek). Vezano 45

ROKA V ROKO

MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano, 151 str. 30

Cena: mehko vezano 70

OTHELLO, Shakespeare. Mehko vezano 90

SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena 70

SKOPUH, Moliere, 5. dejanju, 112 str. 50

SPODOBNI LJUDJE ("ŽIVETI")

Spisal F. Lipovec, 40 strani. Cena 30

To je ena izmed petih enodejank. Žilij dejanje se vrši pred svetovno vojno. Namen ki ga je imel pisatelj, nam odkriva na čelu knjige z besedami: — Ni strup, temveč zdravilo, kar ti dajem.

TESTAMENT

Spisal Ivan Rozman, 105 strani. Cena 35

Ljudska drama v štirih dejanjih. Vprizoritev je omogočena povsod, tudi na takih odrih, ki ne zmorejo za svoje predstave prevelikih stroškov.

TONČKOVE SANJE NA MIKLAJEV VEČER

Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 50

ZAPRAVLJIVEC, Moliere, 3. dejanja, 107 str. 50

ZGODOVINSKE ANEKDOTE. Cena 30

ZA KRIZ IN SVOBODO. Igrokaz v 5. dejanjih 35

ZBIRKA LJUDSKIM IGER.

3. snoplj. Miha pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 50

13. snoplj. Vestalka, Smart Marije Devica, — Marlin otrok 30

14. snoplj. Sv. Božjina, Junčka deklica, — Materin blagoslov 30

15. snoplj. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža 30

20. snoplj. Sv. Just, Ljubezen Marjinega otroka 30

PESMI in POEZIJE

AKROPOLIS IN PIRAMIDE 30

BALADE IN ROMANCE, trda vez 125

broširana 1—

KRAGULJČKI (Utrva) 35

DOB ZA MLADI ZOB, trda vez 40

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1936

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ZRAČNA POŠTNA SLUŽBA MED CALIFORN IJO IN FILIPINI

Slika nam kaže veliko letalo "China Clipper" na povratku v Almedo, Cal. "China Clipper" bo vršil redno poštno službo med Združenimi državami in Filipini.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Naslovite na: —

PRODANE DUŠE

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

„Milijanti v sredini bo prodala; ž njo se je enkrat mati v prst — da — od te broše bi se mogla še najlažje ločiti. Jutri vam prinesem denar — sedaj nimam prav nič pri-“

Ta trenutek pa pristopi dama, ki je prišla z gospodom, tik pred Rožo, ko se je prej sporazumela s pogledom s svojim spremljevalcem. In obrne se k Roži, rekoč:

„Ali bi šli v tujo deželo, gospodična?“

Gospa Sibernikova jo srpo pogleda.

„V mojem prostoru se vrše pogajanja samo z mojim posredovateljem, gospa. Gospodična je vpisana.“

Dama se nekoliko nasmeje.

„Mislim, da se bo to šele jutri zgodilo. Nikar pa ne gledajte tako temno; saj boste dobili svojo pristojbino, ako se pogodimo z gospodično.“

In gospa Sibernikova se pomiri.

„No potem je dobro.“

Tedaj se dama, ki je bila zelo lepo oblečena in je napravila zelo ugoden utis, obrne k Roži z besedami:

„Torej, kako je, gospodična, ali bi hoteli iti v kako tujo deželo?“

Roži vtriplje srce do grla. V širni svet! Tako zveni in poje v njeni potranjosti. Naenkrat se ji zazdi, kot bi zunaj svetu na njo čakala sreča.

„Seveda — čim dalje, tem boljše!“ zakliče Roža.

Tedaj pa pristopi tudi gospod, ki Rože ves čas ni izpustil izpred oči. Kot njegova spremljevalka je dobro opazil, da Roža ni navadna služkinja. Navzlic svoji preprosti obleki je imela na sebi nekaj odličnega. In pred vsem je bila zelo lepo deklica s plavimi lasmi, ki so se lesketali kot zlato. Poleg tega je imela ko cvet svežo polt in čudovito lepe oči. Gospodov obraz, ki je izdajal pohotno življenje, se je razjasnil. Toda sili se k prijaznemu nasmeju ter pravi na videz brezbržno:

„Kar se tega tiče, sem vam na uslugo — gremo v Argentino.“

Roža se zgane. V Argentino! Tja, kamor je šla teta Josipina, ko so jo hoteli prodati možu, ki ga ni ljubila. Kako čudno je vse to prišlo!

„V Argentino?“ zajecelja Roža.

Gospod se zadovoljno smeje.

„No, ali je to kaj predaleč?“

Roža naglo odkima.

„Ne, ne, to ni! Toda — nimam nikakih izprijčeval in ne vem, ako bi mogla vse storiti, kar zahtevate.“

Nekam čudno zazari gospodov obraz in to bi moralo biti Roži svarilo, ako bi bila malo bolj iskušena in ko bi si srčno ne želela, da jo vzamejo v službo ravno ti ljudje, ki jo bodo daleč odpeljali in ravno v Argentino. Zdelo se ji je, kot bi bila poslana iz nebes, da ji pomagata. Gospod jo pazno ogleduje, nato pa pravi počasi:

„Kar želiva, boste mogli opravljati. Isčeva namreč za mater moje žene, ki, kakor midva, živi v Argentini, pa se čuti osamljeno, mlado dekle, ki bi skrbela za njo in bi ji delala družščino, kadar bi bila sama. Ali znate kaj igrati?“

„O, da, gladko igram in tudi nekoliko pojem in zelo rada bi stregla stari ženi. Zdrava sem in mlada in sem mlačna. Z veseljem bi prišla za vsako delo.“

Mogoče jo je njen angel varuh obvaroval pred tem, da ni omenila, koliko jezikov zna. In ta okolščina ji je pozneje prav prišla.

Gospod namigne svoji spremljevalki, ki se prijazno obrne k Roži:

„Zelo mi ugajate, gospodična, in moja mati se bo na vas gotovo kmalu navadila. Ker se tukaj nahajava na obisku pri sorodnikih, prav rada vstrelja želji moje matere ter ji iz njene domovine pripeljeva služkinjo. In to je samo ugoden slučaj, da sva vas našla. Ali pa bodo vaši sorodniki zadovoljni ako greste z nami v Argentino?“

„Imam samo še strica in teto, pri katerih sedaj živim in ne smeta ničesar izvedeti, da grem v službo, ker tega nočeta. Moj stric je obenem moj varuh in bi mi mogel zabraniti.“

„O — ali še niste polnoletni?“ vpraša gospod na videz nejevoljno.

„Polnoletna bom čez šest tednov,“ pravi naglo Roža.

„Hm! Samo še šest tednov? Gledati moramo, da dobite vize — mogoče bo šlo, ker imamo zveze. Ali imate policijski potni list?“

Roža zardi.

„Ga nimam pri sebi — toda — vem, kje so moje listine in jih morem vzeti, ne da bi stric opazil.“

„Dobro, potni list bi moral biti obnovljen, vize pa bomo morali skušati dobiti. Za to pa potrebujemo vaše listine — z menoj morate tudi iti na urad za potne liste. Ali boste mogli?“

„Mogoče jutri dopoldne ob tem času — vzela si bom prosto in bom prinesla s seboj listine.“

„Dovolite, gospod,“ se vmeša Sibernikova, „da posežem v pogajanja. Splošno svare oblasti dekleta, da naj ne hodijo brez zadostnega varstva v tujino. Moja dolžnost je mlado gospodično na to opozoriti.“

Gospod in gospa se brezskrbno zasmejeta.

„Imate prav, gospa. Toda pri nas morete biti brez skrbi. Pokazati vam moremo svoja priporočila. Vprašajte pri profesorju Jade, telefon Ulan 3935; tukaj je najin potni list. Vprašajte o gospodu in gospej Petri iz Buenos Aires v Argentini.“

Gospa Sibernikova je že pomirjena, ko sliši ime profesorja. Vidi, da so potni listi v redu in hoče samo še vedeti za telefonsko številko.

„Ktera je že številka?“ vpraša.

„Morete takoj vprašati in vam številke ni niti treba zapisati, vam jo kar povem. Ulan 3935. Vprašajte za gospoda profesorja Jadeja.“

Brez kake sumnje pokliče gospa številko. Ko dobi zvezo, vpraša:

„Ali morem za trenutek govoriti z gospodom profesorjem Jadejom?“

„(Dalje prihodnjič.)“

ŠOLSKA VZGOJA NA JAPONSKEM

Japonski šolski sistem obsega 46.000 vzgojnih ustanov in ima 13 milijonov zapisanih učencev. Na vsake 3 in pol kv. milje pride po ena šola in vsak peti državljani je deležen šolske izobrazbe. Pred restavracijo 1868 se je za šolsko vzgojo država sama prav malo brigala. Obstojele so le nekoliko vladnih šol za mladino, ki je izhajala iz vojaških rodbin. Kljub temu pa se splošno šolstvo na Japonskem tudi v tem času ni zanemarjalo, temveč se je vsestransko podpiralo.

Dokler je v državi vladal fevdalizem, se razumljivo ni moglo izvesti obsežnejše šolske reforme. V letu 1871, ko je bil odpravljen fevdalni sistem, pa je že bilo ustanovljeno prosvetno ministrstvo. Današnji šolski sistem na Japonskem začneja z osnovno šolo, ki traja šest let in je obvezna za vse otroke od 6. do 13. leta, ko se konča obvezna šolska doba. V teh šolah je običajno pouk brezplačen in se te šole z vsem svojim aparatom vred vzdržujejo iz davčnih dohodkov države zlasti pa občin. V osnovnih šolah dobijo dečki in deklice osnovne pojme. Pouk obsega vzgojo o morali, čitanje, pisanje, računstvo, telovadbo, risanje in petje, za dekleta pa še posebej ročno delo. Za poučevanje moralnega nauka imajo posebne učbenike z mnogimi ilustriranimi primeri, odkoder se otroci učijo poštenosti in verske vzgoje v smislu Konfucijeve veroizpovedi. Prav zanimivo pa je, da japonska osnovna šola posveča mnogo pažnje japonski cesarski dinastiji in cesarskem dvoru. Učitelji navajajo otroke k temu, da poznajo, kako skrbi cesar za svoj narod in kako je treba spoštovati najvišjega poglavarja naroda. Vsa osnovna šola na Japonskem je osnovana na japonskem narodnostnem duhu in nikakor ne pozna nobenih primosij iz Zapadne Evrope in civiliziranega sveta. Šele na srednji šoli se polagoma pojavlja vpliv zapadnoevropskega mišljenja. Zavoljo teh okolnosti je razumljivo, da je japonski učenec v čistem japonskem narodnem duhu, in oddal tudi je razumljivo, zakaj so Japonci tako zvesti državljanji in zakaj tako krčevito branijo vse, kar je v zvezi z njihovo domovino.

Japonska šola posveča mnogo časa v svojem učnem načrtu zlasti telovadbi. Telovadba se sprovaja po načelih švedske telesne vzgoje, splošne s starejšimi formami sabljanja in podobnih vojaških veščin. V poslednjem času si sicer prizadeva japonska vlada v svojem prosvetnem sistemu izpopolniti

REVOLUCIJA V BRAZILJI

je bila nasilno zatrta. Vlada je poslala proti revolucionarjem artilerijo. Na sliki vidite vhod v vojaško akademijo, ki so jo izstrelki močno poškodovali.

zastarela načela z modernimi metodami in osnovami ostalega sveta. Vendar pa zadeva pri teh svojih prosvetnih reformah na stare nazore in tradicije, ki globoko koreninijo v japonskem narodu. Dokler se bodo namreč japonski otroci vzgajali na dosedanj način, ki tako zagrizeno varuje vso japonsko tradicijo, dotlej je težko pričakovati, da bi nastal v japonskem zagrizenem nacionalizmu tehtnejši preobrat, po katerem bi tudi japonski narod postal z ostalim svetom solidarniji in bi tako ne izzival na Daljnem vzhodu večnih konfliktov, ki so že nekajkrat pretili zažgati celo v Evropi vojni požar.

ZDRAVNIK MORILEC

V Angliji imajo te dni najstrašnejšo sodno obravnavo, kar jih pozna angleško sodstvo zadnjih let. Njen žalostni junak je indijski zdravnik dr. Ruxton, obtožen, da je razrezal trupli svoje žene in svoje služkinje, čije okrvavljene ostanke so našli v dolini Moffat. Bilo je letos v začetku oktobra, ko so turisti blizu Lancasteru na Škotskem našli v dolini Moffat 45 z motvozom prevezanih zavojčkov, v njih pa ostanke človeških trupel. Po policijski preiskavi je prišel zdravniško policijski oddelk do treh zaključkov. Dognal je, da gre za dve ženski trupli, da je morilec do-

bro poznal človeško anatomijo in izmislil oblike svojih žrtev da bi ju ne bilo mogoče spoznati in končno, da je dr. Ruxton iz Indije, praktični zdravnik v Lancasteru, v istem času pozabil sporočiti policiji, da sta izginili njegova žena in služkinja Rogersonova.

Zdravnik so takoj aretirali in prišel je pred poroto. Njegov vzločin leži na dlani, toda po angleških zakonih ne more biti brez neposrednih dokazov nihče obsojen, pa naj govore proti njemu še tako močne indicije. Ker so pa izpovedale vse priče obtežljivo za obtoženca, bo dr. Ruxtona kljub temu letoletna zasluzena kazen.

BOŽIČNO DREVO V RUSIJI

MOSKVA, Rusija, 29. dec. — Medtem ko so boljševiki za dolgo let "izgnali iz dežele" božično drevo, so mu sedaj zopet dovolili povratek, toda samo kot novoletni okrasek. Šole, gledališča in hoteli so dobili naročila, da svoje prostore za Novo leto okrase z novoletnimi drevesi.

STAROST ČLOVEŠKE HRANE

Hrana in življenjske potrebe so tako stare, kakor je stara človeška civilizacija. Čim se je človek naučil ravhati s primitivnim strojem in kresati ogenj, se je začel po hrani razločevati od ostalih živih bitij.

Pred osem tisoč leti si je človek prvič med dvema kamnom strl nekaj ječmenovih zrn in pridal temu vode in si spekel prvi kruh. Ječmen je najstarejše žito. Ljudje so že pred tisočletji poznali njegovo hranilno vrednost. Mnogo kasneje, v dobi, ko je grška kultura že dosegla znatno stopnjo razvoja, so šele začeli ljudje storiti novo žito — pšenico. To je bilo kakih 800 let pred Kristom.

Fotografije, ki predstavljajo "naše najlepše kraje", so po-
šle. Tisti, ki so jih naročili, naj
nekoliko potrpe, da dobimo
rovo zalogo iz domovine.

Knjigarna "G. N."

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

410 WEST 104th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Za petdeset centov ni mogoče kupiti bogve kakšno darilo. Vaš prijatelj pa bo gotovo vesel, ako mu podariti Slovensko - Amerikanski Kalendar.

SHIPPING NEWS

Poleg ječmena je bila najstarejša hrana prav za prav leča, ki pa je tudi 3000 let mlajša od ječmena. V Egiptu so že 3000 let pred Kristom varili pivo. Najstarejša znana zelnjava pa je zelje in fižol.

Danes z gotovostjo vemo, da je prvi človek živel na drevesih in se le preživljal s koreninami, gozdnimi plodovi, v kolikor ni užival sirovega mesa. Jabolko je staro šele 2000 let. Grah pa so verjetno uživali že v Homerjevih časih, ko so ljudje tudi že poznali dobro vino in fige. Riž je postal znan v Evropi za časa Aleksandra Velikega, prav takrat tudi češplje, češnje in breskve. Čim bolj se je razširjala rimska država proti vzhodu, tem bolj se je pričelo gojiti različno sadje.

Proizvodnja življenjskih potrebščin je dobila nov razmah z odkritjem Amerike. S pristankom vsake nove ladje so se odpirale nove možnosti tej proizvodnji. Leto 1500, je Evropa prvič jedla sladko papriko, leta 1514 prvič ananas, l. 1517, prvič čokolado in koruzo. Tobak je prišel v Evropo 40 let kasneje, krompir pa je bil pripeljan iz novega sveta v Anglijo 1585. O česnu in čaju se prvič poročča za časa 30-letne vojne. Banane pa bodo čez 6 let slavile 100-letnico, odkar so prišle v Evropo, kjer jih ljudje, ki imajo dovolj denarja, z veliko slastjo uživajo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno, da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razpo-
slali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko ne potrebnega dela in stroškov, za to Vas prosimo, da skušate na ročnino pravčasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojna imena so tiskana z črkelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Lauch

COLORADO:

Fueblo, Peter Onig, A. Sattis

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Revčič, J. Lukanič

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph 17-4

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jelo Zelone

KANSAS:

Girard, Agnes Metnik

Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND:

Kitsmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (na Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stajer

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouše

Ely, Jos. J. Peschel

Eveleth, Louis Gouše

Gilbert, Louis Vesel

Hibbins, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strlnish

Little Falls, Frank Matus

OHIO:

Barberton, Frank Trohr

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Maa

Hager, Jacob Resnik, John Slopeh

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kravc

Warren, Mrs. J. Rachal

Youngstown, Anton Kib

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koolar

PENNSYLVANIA:

Broughton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Export, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polants

Kryn, Ant. Tausel

Lazerna, Frank Balloch

Manor, Frank Demshar

Midway, John Zest

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Klob

Sheboygan, Joseph Kakei

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tauscher

Diamondville, Jos. Holich

Vsak zastopnik ima potrdilo na svo-
to, ktere je prejel. Zastopnik raje
tam tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"